

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek.

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Nagybecskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 70. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, márc. 27.

A telepítés.

— március 27.

Nagyon messze időre kellene visszatérnünk, hogy jelentőségében, fontosságában és bátran mondhatjuk korszakos voltában, oly mélyen a nemzet gyökereit érintő törvényhozási alkotást találjunk, mint az, melyet Darányi földmivelségi miniszter legutóbb a képviselőház asztalára tett. Szociális tekintetben hozzá méltó alkotás aligha volt még. Jóformán a rendiség eltörlése, a jobbágyság megszüntetése emelkedik túl rajta jelentőségében.

Szól a korszakos reform tudvalevőleg a telepítésről, az ingatlan feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről.

A kérdés nem új. Ujabb állami életünkben a törvényhozás már rendezte a kérdést. Az 1894. évi V. törvények már foglalkozott a telepítéssel és fundált is egy kicsiny, 6 millió korona telepítési alapot, amelyből a délvidéken egy-kettő és Erdélyben szintén néhány telepes község létesült. Ámde micsoda kicsinyes eszközökkel vélte megoldani még csak 14 év előtt is a törvényhozás ezt a súlyos és rendezésre váró ügyet. Mily nagyot, mily egészen mást mutat a mostani javaslat! Tizenkét év alatt 120 millió kor. telepítési alap létesül adómentes járadékkötvényekben. A porosz állami telepítésekhez viszonyítva, igaz, hogy amannak csak tíz százaléka; ámde Poroszországban jóformán nem is telepítést végez az állam, hanem egyszerűen és brutálisan a lengyel birtokok kisajátítását. Ha arra tekintünk, hogy az állam egy hat millió korona tökével Apatinban, Bálincon, Facseten, Mosniczán, Sztancsófalván, Rékason, Karán, Detrehenen, Fehéregyházán, Nagysármáson, Vicén a fejlődés sok szép jelenségeivel bíró telepet létesített és az akciót még most is folytatja, mily gyönyörű perspektívája ígérkezik a jövő fejlődésnek, arra gondolva, hogy tíz évvel belől hatalmas, 120 millió koronára felduzzadó telepítése alap fog rendelkezésre állani.

Am nemcsak ezért nevezzük korszakosnak az új törvényjavaslatot. A telepítés nem tisztán anyagi erő kérdése. Maga az, hogy akár a népességben felduzzadt falvakból, városokból kitelepítünk egy-egy rajt, akár pedig idegenből visszatelepítjük a hazakivándozókat, (amelyre az új törvény számos kedvezményt ígér) még nem megoldás. Azzal, hogy a kitelepítetteknek megmutatjuk az ígért földjét és oly terhes anyagi kötelezettséget rakunk rá, hogy lelkében még veszesebb elkeseredést támasztunk, olyan balfogás, mintha a tüzet olajjal oltanók.

Az új törvényjavaslat anyagi és gazdasági feltételekhez fűzi a telepítést. Akit az új törvény szerint letelepítenek, attól bizonyos anyagi garanciákat kívánnak és ezenfelül számba veszik gazdasági készültőségét, munkaképes családtagnak számát és csak azt juttatják be az ingatlanba, a

ki megfelelőleg investálni tud, a vételárnak tíz százalékát lefizetni képes és aki a modern gazdasági haladás útjára rálép. Hogy az új telepítvényeken gazdasági virágzás és fejlődés lesz: arra feltékeny gonddal vigyázott a törvénytervező.

Azért a javaslat szerint minden nagyobb telepítésnél legalább egy közép-birtok is létesül, amely azonban a kellő tőke és investálás költségein felül még ahhoz a feltételhez is van kötve, hogy az illető gazdasági iskolát sikerrel végezzen. Nyilvánvaló, hogy a közép-birtokos predestinálva van a szellemi irányításra és kifejezetten a törvényjavaslat ezt tőle is várja. Azért mielőbb bevezetik birtokába, a telepítési felügyelőség meggyőződik arról, vajjon egyénisége alkalmas-e ilyen irányító feladatra?

Jelentékeny pillére a kérdés rendezésének a magán-telepítés tételes kodifikálása. A nép földéhes s így még ha elfogadhatatlan áron, de földet ígérnek neki, jóformán gondolkodás nélkül csap parolát és kész az alku. Aztán pedig sir és átkozódik. Akárhogy verítkezik is homloka, a parcellázás szörnyű költségeit nem bírja, szidja az urat, romlása okozóját és itt ott imádságba foglalja a népet, hogy a parcellázástól mentse meg őket az Isten.

Valóban a tizenkettedik órája érkezett el, hogy a szédelgősszerű magánparcellázásnak vessenek véget. És e tekintetben az új javaslat oly radikális intézkedéseket foglal magában, hogy a jövőben — ámbár a magánparcellázás meg van engedve — ezek a szédelgések egyszersmindkorra megszűnnek. Nem fog bekövetkezni az értéktulbecsülés, mert a magánparcellázás alá kerülő ingatlanokat a telepítési hatóság becsli és osztályozza. Az a törvényjavaslat, amelyről szólunk, terjedelemben is hatalmas, 368 szakaszból áll és nagy látókörrel tekintti át a kérdést.

A javaslat hazai talajból fakadt, hazai elmének szülöttje. Nem szolgai másolata a külföld hasonló törvényeinek. A helyzet, a viszonyok, a magyar népjellem és megmaradásunk a társadalmi fejlődés komoly mérlegelésén épült föl és szilárd tagozatán gazdasági erősödés és a nemzeti boldogulás ornamentikája gyönyörködött. Adassék dicséret, akinek népszerűtete tető alá hozta.

Az iskolák és a nemzeti jelvények. Mint fővárosi levele önk illetékes forrásból jelenti, a vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1907. évi XXVII t.-c alapján az iskolai épületen és a tantermekben alkalmazandó magyar nemzeti jelvényekkel látta el az iskolákat akként, hogy valamennyi elemi iskola megkapta a nemzeti címert és cimerezett zászlót, azonkívül az állami és államilag segélyezett iskolák a magyar nemzeti himnusz szövegét feltüntető táblával is ellátták. A miniszter most fokozatosan a nem államilag segélyezett elemi iskolákat a kir. tanfelügyelőség útján fogja a nemzeti himnusz táblájával legközelebb ellátni.

Közs. és körjegyzők sajtóorgánuma.

Az országos jegyzői egyesületnek egy, a községi jegyzők érdekeit szolgáló napilap alapítására irányuló eszméje nem új, de aktuális és égetően sürgős. S az marad is mindaddig, amíg ez az eszme testet nem ölt.

Országos egyesületünk vezető emberei eddig sokféle módját próbálták érdekeinknek a napilap útján való érvényesülésének, de ezt a lelkes fáradozást egy esetben se koronázta siker, mert a testület közkonatában az érdekeink, helyzetünk iránt való érzék kellően kifejlődve nincs. A sok egyén nem tud, vagy nem akar arra a nivóra emelkedni, hogy saját érdekét valamennyiünk közös és fontos érdekének alárendelje. Tény az, hogy az utóbbi időben a jegyzői karban az összetartás szelleme mind nagyobb és nagyobb tért hódít. Helyzetünk, ügyeink iránt való érdeklődésünk nőttön nő, de ez a fejlődésünk még nem érte el azt a szintet, amelyet társadalmi állásunk jellegénél fogva már régen el kellett volna érnie.

Az országos jegyzői egyesület egy napilap alapításának most újabb tervezetével foglalkozik részvénykielégítési alapon.

Igen kedvező fizetési feltételekkel egy részvény árát 50 koronában állapította meg. Hogy hányan vagyunk mi az országban, azt fölösleges itt kimutatnom, de hogy nem lesz a jegyzői testületben egy ember se, aki a részvények jegyzése elől elzárkózik, ebben nem szabad kételkednünk.

A legkívánatosabb pedig a dologban az, hogy Torontálvármegye jegyzői kara ne legyen ebben az akcióban az utolsó. Jól mondja az országos egyesület felhívásában, hogy vagy érzi a jegyzői kar minden tagja helyzetének súlyát, vagy nem érzi. Vagy el van tőkélve ezen a helyzeten segíteni, vagy nincs.

Nem volt ügyünk még, amelyért olyan lelkesen kellett volna sikra szállnunk, mint a mostani és ha most is az lesz a végeredmény, hogy országos egyesületünk vezetősége a kellő anyagi támogatás híján volt kénytelen abban hagyni a további lépéseket, akkor egy jajszót ne mondjon ezentúl egyikünk se, mert jobb sorsra nem vagyunk méltók. Hogy egy napilap kerete sokkal tágabb, sem hogy azt a mi érdekeink kitérjék? Ez naiv aggodalom. Hiszen nem ez a cél. Lapot, napilapot nemcsak olvasunk, de előfizetéssel fenntartunk mindnyájan. A mi régen hangoztatott jogos, méltányos követeléseinknek, a mi eszméinknek, a mi nézeteinknek ezekben rovat nincs.

Az ügyeinket tárgyaló kérdések többnyire ott zsugorodnak össze pár apró sorban a napi hírek között.

A szaklap? No igen, a szakkérdések abba való, de hát mi nem szakkérdések felvetése alakjában akarjuk javainkért a harcot vívni, hanem politikai téren és igazságról a társadalmat akarjuk meggyőzni, nem a szakembereket. Eppen ennek a tervbe vett sajtóorgánumnak a hiánya eredményezi azután azt, hogy egyetlen községi sajtóorgánunk, a Községi Közlöny sokszor sajtóorgánunk kérdéseinek kénytelen kised tere jó részét átengedni, mert más erre hajlandó sajtóorgánunkunk nincs.

És amikor látjuk, hogy ez a csak szakemberek kezében megforduló hetilap helyzetünk javítása érdekében mennyit tett az utóbbi időben s javainkért vívott harcát siker koronázta: egy tekintélyes napilap szüksége már nem lehet előttünk kétséges.

Hiszem, hogy Torontálvármegye jegyzői testülete a részvények jegyzésénél tudni fogja, mivel tartozik hozzájárulni ahhoz, hogy ezt a régen vajdudó kérdést a lelkes kezdeményezők végre kedvezően megoldhassák.

Czarina Szilárd,
közs. jegyző.

Tavaszi idény.

Szigoruan szabott árak.

NEIZER ÉS GOLDSCHMIDT NAGYBECSKEREK

Nagy raktár kész férfi- és gyermekruhák, felöltők, gallérok és külön nadrágokban.

Ujdonságok: Női és leányka paletók, raglánok, körgallérok és kimenők

281-10.3

minden divatszínben.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órától kezdve az *urak részére* nyitva van; *hölygek részére* minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig *urak részére* is. *Vidéki hölygek részére* minden nap délután gőzfürdő. A *kádfürdő* reggeltől este 7-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület *ingyenes olvasóhelyisége és közkönyvtára* nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.

A kultur-egyesület nagybecskereki *munkásgimnáziuma* március havi előadásának sorrendje a következő: Március 31. 8-9-ig Elektrotechnika, 9-10-ig Művészettörténet.

Március 29. Rendkívüli megyei közgyűlés. Április 19. Közigazgatási bizottság ülése.

— **A rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósága március 29-én, hétfőn délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az időközben összegyűlt ügyeket intézi el. Ezen az ülésen tüzi ki a törvényhatóság a rendes tavaszi közgyűlés napját is.

— **A megyei állandó választmány ülése.** Torontálvármegye állandó választmányja tegnap délután Botka Béla főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a hétfői rendkívüli közgyűlés ügyeit készítette elő.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor Strosz Béla városi főjegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen kisebb jelentőségű folyó ügyeket intéztek el. — Ugyan- csak ma délelőtt tartotta meg rendes heti ülését az iparhatóság is, amelyen iparendelvényeket tárgyaltak.

— **A szabad iskolából.** A kulturegyesület nagybecskereki munkásgimnáziumában tegnap este Perl Mihály tanár folytatta gazdasági vegytani előadásait s ez alkalommal a cukorgyártást ismertette igen érdekesen. Utána dr. Vincze-hidy Ernő m. főjegyző művészettörténeti előadásait folytatta s tegnap a szobrászat és a festőművészet technikáját, valamint az egyes művészeti remekeket ismerette vonzóan és igen tanulságosan, amelyeket művészi reprodukcióban és vetített képekben szemléltetve is bemutatott.

— **A vármegyei múzeum.** Torontálvármegye törvényhatósága már régebben elhatározta, hogy vármegyei múzeumot létesít, amelylyel a magyar közművelődést újabb intézménnyel erősíti. A múzeum, amelyben nagy nyilvános könyvtár, oktató-tanfolyamok számára előadói termek és megfelelő muzeális helyiségek lennének, kétség-telenül kiválóan alkalmas a magyar közművelődés fejlesztésére. A múzeum számára a törvényhatóság akkor a „Munkács” nevű fogházépület melletti magtárt engedte át. Ezt a helyiséget illetékes szakközvegek felülvizsgálták, de nem tartották megfelelőnek a múzeum céljaira. A vármegyeinek tehát új helyről kellett gondoskodni. Az új törvénykezési palota fölépültével azután felszabadult a „Munkács” épülete s a vármegye vezetősége ezt az épületet szemelte ki a múzeum céljaira. Az épületet a Múzeumok és Könyvtárak orsz. főfelügyelője részéről megvizsgálta dr. Fejérpataky László, a Nemzeti Múzeum könyvtárának igazgatója s azt kellő átalakítással igen megfelelőnek mondta. Ennek folytán most azután Jankó Ágoston alispán előterjesztést tesz a hétfői közgyűlésnek, hogy a törvényhatóság a magtár helyett a „Munkács” épületét engedje át a múzeum céljaira s egyúttal fölhatalmazást kér, hogy a múzeum építési munkálatait még ebben az évben megkezdhesse. A vármegye állandó választmányja tegnapi ülésén foglalkozott a múzeum ügyével s az alispán előterjesztését egyhangulag elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek. Ezzel azután a vármegyei múzeumnak óvek óta huzódó ügye a megvalósulás stádiumába lép s a vármegye székhelye egy hatalmas kulturintézménnyel fogja szolgálni a vármegyében a magyar közművelődést.

— **Rajzkiállítás.** A nagybecskereki ipari rajz-tanfolyam látogatóinak rajzait f. hó 28-án 9-től 12 óráig a felső kereskedelmi iskolában (földszint, bal folyosó) kiállítják. Ugyanakkor teszik köz-

szemlére a tanfolyam könyvtárának ipari szak-műveit is. Ezek megtekintésére az érdeklődőket a vezetőség meghívja.

— **Vitaelőadás a nőkérdésről a szabad liceumban.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabad liceumában holnap rendkívül érdekes és nem mindennapi előadás lesz. A hoinapi előadás ugyanis vitaelőadás lesz a korunkban annyira aktuális nőkérdésről. A vitát Messinger Karolinnak, az itteni leánynevelő-intézet igazgató-nőjének előadása vezeti be, aki „A nők pályaválasztása” címén tart előadást a következő tartalommal: A nőkérdés. — A feminizmus lényege. — Mennyiben van a feminista törekvéseknek jogosultsága. — Milyen legyen ennek megfelelően a növelés. — A nő kereseti forrása.

A vita tételei: 1. Minden nőnek szüksége van bizonyos általános műveltségre, ami alatt nemesak tudást, de első sorban lelki műveltséget kell érteni. 2. A nő legtermészetesebb hivatása a családban, a házi tűzhely körül van, a nőt tehát mindenekelőtt erre kell nevelni. 3. A család-alapítás azonban nem lehet minden nő hivatása, amit a családnélküli nők óriási száma bizonyít, képessé kell tehát tenni a nőt arra is, hogy szükség esetén önállóan is megkereshesse a kenyerét. 4. A megváltozott társadalmi és közgazdasági viszonyok a családfenntartást is terhebbé tették s így gyakran szükségessé válik, hogy a család nő is kivegye a maga részét a családfenntartás nehéz munkájából, azért képesíteni kell őket arra, hogy otthon foglalkozva is keresetképesek legyenek. (Háziipar.) 5. Nagyon sok olyan foglalkozási ág van, ahol a nő nem versenytársa a férfinak és amely keresetágak nálunk Magyarországon még nincsenek eléggé kihasználva; első sorban ide terejtük a nőket és vonjuk el azoktól a pályáktól, amelyeken férfiakban, esetleg nőkben is már túltermelés van. 6. A háztartási (gazdasszonyi, szakácsnői) pálya, megfelelő jártasság mellett gondnélküli, biztos megélhetést nyújthat az intelligens, művelt önálló nőnek is. 7. A női kézimunka, divat- és pipere-cikkek készítése és elárúsítása, fehérnemű- és ruhavarrás, kertészeti és gazdasági termékek előállítás, konzerválása és elárúsítása igen tisztes kenyeret nyújthat a nőnek. 8. Az egészségügyi, különösen a betegápolási szolgálat igen szép és jövedelmező pálya lehet a művelt nőnek és itt a férfival szemben versenyen kívül áll. 9. Mind-ezeket iskolában kell a nőnek megtanulni, azért megfelelő iskolákról és tanfolyamokról gondoskodni kell. 10. A politikai küzdelmekben való részvétel nem a nőnek való.

Az érdekes előadás a felső kereskedelmi és polgári iskola nagytermében lesz s délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs.

— **Kitüntetett gazdasági munkások és cselédek.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter leiratot intézett Torontálvármegye főispánjához, amelyben tudomására hozza, hogy vármegyénkben a múlt évi költségvetés terhére a hosszú és hű szolgálat elismerésül 8 gazdasági munkást és ugyanannyi cselédet 100 korona pénzjutalommal és díszoklevéllel tüntet ki. A kitüntetett cselédek a következők: Vuicsin Uros 55 éve szolgál mint községi kanász Szentpéteren, Ivancsics József 45 éve szolgál Stein Józsefnél Keglevichházaán, Takács János 40 éve szolgál Lederer Arturnál Csókán, Tergolicza Péter 40 éve szolgál gróf Csekonics Endre uradalmában Zsombolyán, Klein Pál 40 éve szolgál Konkoly Samunál Nagybecskereken, Schneider Lenhardt 35 éve szolgál dr. Pap Gézánál Eleméren, Ecségi Béla 34 éve szolgál báró Dániel Ernőnél Nagygájon és Kiss Gergely 32 éve szolgál Rónay Ernőnél Kiszomboron. A kitüntetett gazdasági munkás nevei a következők: Kenderesi András 53 éve szolgál a magyarpadéi uradalomnál, Czifra-Tóth Antal 46 éve szolgál báró Gerliczy Ferencnél Deszken, Kirschner Mátyas 40 éve szolgál Neuohr Miklósnál Grabácson, Vanasa Iván 40 éve szolgál báró Csávossy Gyulánál Boddán, Kauth Keresztély 34 éve szolgál Dohr-Detre és Fia cégnél Nagyjécsán, Eiler Mátyas 34 éve szolgál Dippold Antalnál Károlyligeten, Massong János 31 éve szolgál Propst Istvánnál Torontálzecsánon és Heinstein György 30 éve szolgál Sebestyén Pálnál Törökbecsén. A pénzjutalmakat, valamint a díszokleveleket legközelebb fogják ünnepélyesen átadni a kitüntetett munkásoknak és cselédeknek.

— **A nagyikindai szabad liceumból.** A torontálmegyei magy. közművelődési egyesület kebelében működő Nagyikindai Szabad Liceum márc. hó 28-án, vasárnap, délután 5 órakor az áll. főgimnázium természettani előadójában (II. em.) előadást tart. Előadó: Varga János főgimn. tanár. Az előadás címe: Villamos távirók. — Marconi-féle drót nélküli táviró.

— **Milyen idő lesz?** Meteor írja legújabbán: A március 16-iki csomópont meghozta az erősen változó időjárást és pedig oly változót, hogy míg az ország egy részében havazott, másfelé dörgésvillámlással jött zivataros zápor következett be, melynek hatáskörét követőleg az enyhébb jelleg mindjobban kifejtett, különösen a 20. és 21-iki csomópont befolyása alatt. A 22-iki csomópont, mely Szaturnusznak Holdunkkal való együttállásából jön, még visszahatólag befolyásolta a tavaszi idő teljes kifejlődését, de ennek multával már csak április 2-án kerülünk a külső bolygók hatása alá, amidőn azonban napkitörések is várhatók, amelyek esőkkenének e hatalmas bolygó hideg befolyását légkörünkre. Március havának csomópontjai még 26-28-ra esnek csak kevés változással. Április hava sem ígér oly időjárást, mely pótlólag hatna az eddigiekre, mert e hónapban kétszer is kerülünk Jupiterrel oly helyzetbe, hogy maximális befolyását érvényesíthesse ráánk és pedig 2-án és 29-én, ahol ez utóbbi különösen káros hatással lehet a terményekre nézve. Április változó időjárással biztat, ahol az enyhe, meleg jelleg, a bolygók állásaiból kifolyólag leginkább csak 20-ika körül fejlik ki s 27-28-ikáig tart. A hó eleje hűvös, esetleg hideg lesz, különösen 2-től 5-ig, azután változó, szeles, esetleg csapadékos jelleggel.

— **Pro Calabria.** A szicíliai földrengés károsultjai javára rendezett gyűjtés eredménye márc. hó 4-től márc. hó 18-ig a következő:

Nagyszentmiklós község adománya 20 kor., dr. Tóth Béla Panesova 5.—, Blum Sándor tanító gyűjtése Rogendorf 238, Szubotich Bodog tanító gyűjtése Szanád 224, Nagybecskereki ipartestület 10.—, Knab Ádám 3.—, Jeszenszky Nándor ág. ev. lelk. hivatal gyűjtése 1210, Petrovics Emil r. k. plébános 23.—, róm. kath. iskolák 10.—, Bojin Illés ig. tanító gyűjtése Keviszöllös 4.—, ref. isk. gyűjtése Csávós 322, közs. isk. gyűjtése Egres 610, Népiskolai gyűjtése Bótos 17.—, Stefanovics Miklós jegyző gyűjtése Jarkovác 980, Jarkovác község adománya 20.—, Jarkovác község gyűjtése 1416, Biczók Ferenc isk. gyűjtése Torontáltorda 1202, Szöllősy Mihály gyűjtése Homolicz 2950, Priboj Endre hitelszövetkezet gyűjtése Szerkeresztur 730, Egres község adománya 50.—, All. el. isk. gyűjtése Deszk 140, Vuchetich Árpád gyűjtése Perlasz 410, Román-écska község adománya 20.—, Marschall Mihály gyűjtése Janosföld 5.—, Glogon község 10.—, Sztarcsova gyűjtése 720, Sztarcsova község adománya 40.—, gyűjtés 1860, Csávós község gyűjtése 2.—, Románécska táncmulatság gyűjtése 5.—, Belicska Gusztáv gyűjtése Bótos 26.—, Bánlak község adománya 10.—, Zichfalva község adománya 20.—, Nagymargita község adománya 20.—, Popovics György jegyző Orlovát 46 kor.

Mit szeretne minden hölgy tudni? Elsősorban azt, hogy szépséget hogy tarthatja meg, hogy védheti meg arcát a nap és szél befolyása ellen, hogy távolíthatja el arcáról az elcsúfító szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesszt és egyéb arc-tisztatlanságot. Ma már nem titok, hogy mindezek legbiztosabb segítőszere a törvényesen védett hírneves Földes-féle Margit-Créme, mely pár nap alatt a ráncokat kisimítja és az arenak finom, fiatal, rózsás színt ad. Ártalmatlanságáért kezesség. Nagy tégely ára 2, kicsi 1 kor. minden gyógy-szertárban. Póstan küldi: Földes Kelemen gyógyszerész Arad. 306-11

— **Nyilvános köszönet.** A nagybecskereki szerb jótékony nőegylet ovoda építési céljaira adományoztak még: Jankó Ágostonné 5, Újvári Adolf 5, Beck Gyula 4, dr. Podvinicz Izsó 3 koronát, amelyért a nemeslelkű adományozóknak ez uton mond a szerb jótékony nőegylet hála-sköszönetet.

Az „Egyetértés” egyike a legrégebb magyar lapoknak. Fennállásának hosszú ideje alatt teljesen megkedveltette magát a magyar intelligens közönséggel, úgy hogy ma az Egyetértés a legolvasottabb és a legelterjedtebb politikai napilap. Ezt az óriási eredményt pompás tartalmával, kifünő hírszolgálatával és azokkal az elsőrangú összeköttetésekkel szerezte meg, amelynek a révén nemesak a magyar lapok között lett a legelső, hanem a legnagyobb külföldi lapokkal is fölveheti a versenyt. Az „Egyetértés” teljesen ingyen kitűnő vasárnapi mellékletet nyújt olvasóinak, amely az

Utolsó divatu

(274-x.4) valódi angol
paletók és esőköpenyek.

Liptay Dezső

kalap- és férfi divat áruházában
Nagybecskerek.

aktuális eseményekről közlő gyönyörű képeket és elsőrangú hazai és külföldi íróktól hoz szépirodalmi dolgozatokat. Aki tehát az „Egyetértés”-t tartja, az nemcsak egy kiváló magas színvonalon álló napilapot kap, hanem egyúttal pompás szépirodalmi képes hetilapot is. Az „Egyetértés” előfizetési ára: egy évre 28 — korona, félévre 14 — korona, negyedévenként pedig 7 — korona. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld az „Egyetértés” kiadóhivatala, Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

A szökevény szerbiai katonák. Lapunk tegnapi számában közöltük, hogy két szerbiai tüzér-katona, nevszerint Dragity Sztévo és Sztojkov Miló vasárnap este Szemendriánál átszöktek a határon s Temes ubinban jelentkeztek a csendőrségnél s kérték, hogy továbbítsák őket az ország belsejébe. A temeskubini csendőrség a két szerbiai katonát átadta a pancsovai határrendőrségnek, amely Nagybecskerekre szállította őket. A szökevények itt kijelentették, hogy nem akarnak többé visszamenni Szerbiába, hanem Magyarországon szándékoznak megtelepedni s munkát vállalni. A két katonaszökevény az éjszaka még itt töltötte nálunk a rendőrkapitányságon s ma reggel Szegedre szállították őket, ahol valószínűleg a hatóság fog gondoskodni arról, hogy megfelelő munkát kapjanak.

A halál után. A tudósok az egyik éjjel hirtelen meghalt a felesége Rézsvétlátogatók jönnek hozzá, akik előtt így elmélkedik:

— Látják önök, mi az ember? Semmi. Este egészen lefelecsúsz s mire reggel fölkel, meg van halva.

Székrekedésben szenvedők 3 évőkanál Ferenc József-keserűviz naponkénti használata által csak hamar rendszeres bélműködést érnek el. Még a legmakacsabb béntalmaknál is gyorsan, biztosan és enyhén hat. — A Ferenc József-keserűviz-források igazgatósága Budapesten. 19 (4)3

Életunt szabómester. Mint Nagykikindáról jelentik, Vurum József ottani szabómester a napokban öngyilkos szándékka felakasztotta magát, s mire hozzátartozói észrevették, már halott volt. Tettét ittas állapotban követte el.

Ami jól izlik, az a szervezetnek rendszeresen hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „SCOTT-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítás a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban. (a)

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Milosav János, gk. postakocsis és Csikós Róza rk. — Tanító János, ref. napszámos és Héder Katatin rk.

Születések: Novakov Sándor, gk. napszámos, leánya. — Hirmann György, rk. harisnyakötő, fia. — Koszó Jakab, rk. földműves, fia. — Popov Illés, gk. napszámos, fia. — Pavlov Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Szőke István, rk. vincellér, 1 fia, 1 leánya. — Bodroski Kuzmán, gk. csizmadia, fia. — Börner Nándor, rk. fodrász, fia. — Gojkov Péter, gk. földműves, leánya. — Radu Katalin, gk. cigányzó, leánya. — Malajev Szvetozár, gk. földműves, leánya. — Lavics Hajnalka, gk. napszámosnő, fia. — Gruzling János, rk. bérkocsis, fia. — Obrenov Sándor, gk. napszámos, leánya.

Halálozások: Brzak Simon, gk. 73 éves, tüdővész. — Obrenov Sándor, gk. 57 éves napszámos, agyhártyagyulladás. — Gintner Mór, rk. 8 éves, hörghurut. — Kauschlerics Mátyás, rk. 44 éves, szövetkezeti májlob. — Tanak Anna, rk. 20 hónapos, tüdővész. — Szőke Éva, rk. 1 napos, életgyenge. — Özv. Elek Imréné, rk. 37 éves, méhrák. — Csakován Márkné, rk. 60 éves, szivbaj. — Mihajlov Lázárné, gk. 55 éves, gümős bélhurut. — Geiger Borbála, rk. 15 éves, tüdővész. — Molnár Miklós, rk. 16 hónapos, tüdőlob. — Szőke Ádám, rk. 2 napos, életgyenge. — Gardinovaeski János, gk. 67 éves, agyguta. — Salmayer Kondrád, rk. 38 éves, tüdővész. — Özv. Szávits Jánosné, rk. 75 éves, aggkór. — Miskovics Tamás, gk. 73 éves, nyelvrák. — Kiss Ágnes, rk. 12 hónapos, tüdőlob. — Krunics Vazul, gk. 82 éves, aggkór. — Göschl Ilona, rk. 5 éves, tüdővizény. — Dugyik Ilona, ág. ev. 4 hónapos, tüdőlob. — Szukács József, 1 hónapos, tüdőlob.

Amateur-fényképészeknek! Általánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülék, felülmulhatatlan minőségű pillanat készaparátusok, valamint mindenféle fényképészeti részek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 8. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Hölgyek és urak

figyelmébe ajánlom a tavaszi idényre érkezett

ujdonságaimat,

amelyek nálam óriási választékban és mesés olcsó árért szerezhettek be.

Saját készítésű férfi- és gyermeköltönyök, felöltők, nadrágok stb.

Különlegességek: Gyermekek kosztűmökben. Női és leányka felöltők, gallérok ujdonságai a leg-

nagyobb választékban.

Külön mértékosztály, dus szövetválasztékkal.

FRANK LAJOS NAGYBECSKEREK,

(ezelőtt Kovács Gedeon.)

(250—20.9)

TÁVIRATOK

A háborús bonyodalom.

— Még mindig bizonytalanság. —

Budapest, március 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A helyzet szignaturája ma is a bizonytalanság. Az, hogy Oroszország most már szintén helyesli Magyarországot és Ausztria álláspontját, valamivel kedvezőbbé tette ugyan a helyzetet, de Angliának nem tetszik az a jegyzék, amelyet monarkiank mint minimumot jelölt meg a nagyhatalmaknak Belgrádban teendő kollektív lépése tekintetében.

Bár diplomáciánk sürgeti Anglia határozatát, ez a határozat késik s így a helyzet ma is bizonytalan.

E mellett Szerbiában teljes zűrzavar uralkodik, amelyről nem tudni, hogy hová fog fajulni. A vezető körökben teljes a fejtelenség, az országban egyre nő az izgalom s György trónörökös lemondása körül sem tisztázódott a helyzet. Ma még nem tudni, hogy tényleg visszavonul-e az izgága királyi, mert hívei mindenáron meg akarják tartani s a skuptina sem foglalt határozott állást.

Bécsi jelentés szerint a külügyminiszterium köréből eredő forrás azt jelenti, hogy monarkiank hétfőnél tovább nem vár Anglia válaszára a hatalmaknak Belgrádban teendő s monarkiank kívánsága szerint való együttes lépése dolgában. Ez a forrás azt mondja, hogy amennyiben Anglia hétfőig nem ad választ, még hétfőn utasítja monarkiank belgrádi követét, hogy Magyarország és Ausztria jegyzéket átadja a szerb kormánynak, még pedig ezuttal már határidővel.

Magyar kormánykörökben viszont reménykednek a béke fönntartásában s hiszik, hogy Anglia hozzájárul a hatalmak közös lépéséhez.

Belgrádi jelentés szerint, ott ma is György trónörökös lemondása képezi a tanácskozások és mozgolódások magvát. Péter király állítólag azon fáradozik, hogy György herceget lemondása visszavonására bírja s ebben támogatják György hívei is.

A trónörökösről egyébként biztosan nem tudják, hogy hol van. Tény, hogy Szerbiát még nem hagyta el, de hogy hol tartózkodik, arról csak mesék keringenek. György herceg állítólag a napokban Svájcba utazik s háromszázezer frank évi apanaszt adnak neki, ha nem tér többet vissza az országba. Mások viszont azt mesélik, hogy György herceg Szerbiában marad s a Drina mellé megy, ahol hősi halált akar halnia. Magyarország és Ausztria elleni harcban. Ezek a mesék mind jellemzik a szerbiai zűrzavaros helyzetet.

Bécsi diplomáciai körökből jelentik: A helyzet jelenleg mindenestre javulást tüntet föl, azonban a béke határozott biztosításáról beszélni ma még nem lehet. A helyzet nehézsége abban rejlik, hogy Magyarországnak és Ausztriának egy minden kétséget, halasztás és kibuvót kizáró nyilatkozatot kell kívánnia Szerbiától s ennek az eredménye, tekintve a mai szerbiai súlyos viszonyokat, kétséges. A bécsi diplomata körében azt hiszik, hogy a bosnyák kérdés egyáltalán nem kerül konferencia elé, hanem a nagyhatalmak a külügyminiszteriumnak átadandó jegyzékek útján ki fogják jelenteni hozzájárulásukat az annexióhoz. A helyzet jelenleg olyan, hogy közvetlenül döntés előtt áll s a legközelebbi két napon el fog dőlni, hogy a válság fegyveres kézzel vagy békésen oldható-e meg.

Érdekes még az a belgrádi jelentés is, hogy Szerbiából és nevezetesen Belgrádból a jómódu polgárok közül sokan átköltöztek Zimonyba, sőt Miloranszky szerb képviselő családját Budapestre szállította s ott helyezte el.

Országgyűlés.

— A képviselőházi ülés. —

Budapest, március 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőháznak már alig van munkája s csupa apróbb törvényjavaslatokkal foglalkozik, hogy kihuzza az időt a husvét vakációig, mely valószínűleg előbb fog kezdődni, mint ahogy gondolták. Ma is apróbb javaslatokat és jelentéseket tárgyalt a Ház s végül két interpelláció volt.

Az ülést Justh Gyula elnök fél 11 órakor nyitotta meg s elnöki előterjesztései során jelentette, hogy Siegesku oravicai képviselő mandátumát megtámadták.

Ezután harmadszori olvasásban megszavazták a kongruajavaslatot, majd felolvasták az interpellációs könyvet, amelybe két interpelláció van bejegyezve. Az interpellációkra a Ház fél 2-kor tér át.

Szatmári Mór betérjesztí az állami munkásbiztosító intézet alkalmazottainak fegyelmi szabályzatáról szóló jelentést, amelyet a Ház Surmin György felszólalása után tudomásul vesz.

Utána Hoitsy Pál több kisebb vicinális javaslatot terjeszt be.

Bernáth István kifogásolja a közlekedési bizottság indokolását a javaslatok dolgában. Egyébként azonban elfogadja.

Szterényi József államtitkár megnyugtató fölvilágosításai után a Ház a javaslatokat elfogadja.

Petrogally Oszkár előadó ismereti a főudvarmesteri hivatal bíráskodásáról szóló javaslatot s ajánlja elfogadásra.

:: ::

Vegyenek

:: ::

divatos ruhádzeket, Antukat-ernyőt, harisnyát, gyermekeknek „labdát”

BENÓ TESVÉREKNÉL, EZELŐTT KOKITS A. F. A „PILLANGÓHOZ”, NAGYBECSKEREK.

Alapított 1870.

(282—4.4)

Telefon 201.

Bozóky Árpád ellenzi a javaslatot. Kmetty Károly közjogi szempontból szintén sérelmesnek tartja a javaslatot, de azért elfogadja.

Még Polónyi Géza beszélt a javaslat ellen, de Günther Antal igazságügyminiszter felszólalása és magyarázatai után a Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadja.

Az ülés végén áttértek az interpellációkra.

Pop-Csicsó István az oraviczai választás ügyében, Bozóky Árpád pedig az általános választói jog dolgában interpellált.

Választ egyikük sem kapott.

A képviselőház husvétii szünete.

Budapest, március 27. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint parlamenti körökben beszéltek, a képviselőház még csak egy-két ülést tart a husvétii szünet előtt s kedden vagy szerdán megkezdődik a husvétii vakáció.

Kossuth bécsi utja.

Budapest, március 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugy volt, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter április első napjaiban Bécsbe utazik a királyhoz kihallgatásra. Mint most jelentik, Kossuth bécsi utja egyelőre elmarad, mert a miniszter betegsége miatt még mindig nincs abban a helyzetben, hogy utazhasson.

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április)	28.40
Buza (októberre)	27.90
Rozs (áprilisra)	22.62
Zab (áprilisra)	18
Tengeri (áprilisra)	15.32

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Robitschi „Styria-forrás”

Gyógyhatású víz: gyomordaganat és görcsök, Bright fele veselőb, torok- és gégehurut, gyomor- és békatarus, húgysav- és hólyagbántalmak, székrekedés és májbajok ellen.

Magyarországi főraktár:
Hoffman József Budapest, Bathory-utca 8

23b-3.1

Serravallo

féle

CHINA-BOR vastartalommal

Higiénikus kiállítás Bécs 1906. Aranyérem, díszoklevél és nagy aranyérem.

Erősítő szer: gyöngelkedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.

Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.

Isa kelleme. Több mint 5000 orvosi elismerés.

J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.

Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

47-8612

Legfinomabb

Padló-lakkfesték Spriritusfesték Olajfesték

256-66

nagyban és kicsinyben
kapható

Tolveth Frigyes

fűszer-, csemege- és festék-kereskedésében

Nagybecskerek, Hunyadi-utca.

Telefon 63. sz.

Telefon 63. sz.

Hirdetmény.

A nagybecskereki és pancsovai selyembőraktárban a folyó évben eszkozlendő selyembőrőfajtás és szárításhoz egy-egy 8 névleges löerejű

gőzmozdony bérbe vétetik.

A bérlet körülbelül 1909. évi június 1-én kezdődik és legkésőbb július 20-ig tart.

A bérleti feltételek és szerződésmenték a nagybecskereki és pancsovai selyemtenyészési felügyelőség-nél, valamint a m. kir. országos selyemtenyészési felügyelőség-nél Szegszárdon díjmentesen kaphatók.

Azon géptulajdonosok, kik a versenyben résztvenni óhajtanak, felhívattak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat f. évi április 20-ig alólírott hivatalhoz küldjék be.

Szegszárd, 1909. évi március 20.

A m. kir. országos selyemteny.
felügyelőség.

295-3.1

2023/1909. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Bégaszentgyörgy községben lemondás folytán megüresedett községi pénztári ellenőri állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajttókat, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi április 10-ig nyujtsák be

A javadalmazás 1000 kor. fizetés és szabad lakás. A választás határnapját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1909. évi márc. 26.

Lowieser,
főszolgabíró.

297-3.1

309/1909. b. v. k. sz.

298-1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvsz. 1908. évi 14840. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1908. évi V. 2154. számú végzése folytán dr. Winter Lajos ügyvéd által képviselt Braun Armin nagybecskereki cég javára 447 kor. 15 fill. tökélytelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1908. évi december hó 30-ik napján lefoglalt és 800 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetett, annak Ittvarnokon alperes lakásán leendő megtartására határidőül f. évi apr. 7-ik napjának d. u. 2 órája kitűzetik, az 1908. évi V. 2154/4. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 30 mm. tengeri, 2 disznó, 3 borju s 1 sorvető gép.

Nagybecskerek, 1909. évi március 23.

Kiss,
kir. bír. végrehajtó.

ELSŐRENDÜ CIPŐK NAGY RAKTÁRA WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Telefonsz. 237.

Képes arjegyzéket ingyen és bementve küldök.

A tavaszi időnyre ajánlom a n. é. közönségnek ujonnan érkezett nagy raktáramat legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekcipőkben. — Mivel csakis a legelőkelőbb gyárakkal tartok fönnszösszeköttetést, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Amerikai cipők egyedüli raktára.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kenegette arcát. — A legfőbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcát úgy, hogy igen hosszú idő gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidoigozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrért, eltűnteti a széplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtrákat, mitesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép, tünde és ifju lesz s a mellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Nagybecskereken:

Basch Ernő, Jakobi Armin Kellner
József és Kollarich Gábor gyógyszerészeknél. Melkuhn Dezső drog.

306a-8.1

STOCK Cognac Medicinal szavatolt valódi borpárlat Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

3-17.12

Müncheni „Salvator-sör”

is állandóan csapon van.

kapható ma és minden nap friss csapolás.

Ezenkívül a

„Szent István-sör”

MARCOIN JENŐ kaszinó vendéglős

678/1909. sz. Szeferin község előjáróságától.

Hirdetmény.

Szeferin községben f. évi március 1-én 2 drb 2 évesnek látszó, fehér, b. f hátul kivágot

k o c a

mint gazdátlan jószág bitangásba vétetett. Amennyiben jogos tulajdonosa nem jelentkezik, a sertés **f. évi április 8-án d e. 9 órakor nyilvános árverésen** Szeferin községházánál el fog adni.

Szeferin, 1909. évi március 24.

305-2.1

Községi előjáróság.

IRODISTA

perfekt magyar, német, szerb, önálló levelező, szép írással **felvétetik.**

Telekkönyvi ügyekbeni jártasság előny. — Ajánlatok

Bank és bizományi üzlet Szerdahelyi Frigyes,

303-3.1

Valódi brünni szövetek

az 1909 évi tavaszi és nyári idényre.

- Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
- 3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
- teljes férfi ruhához (kabát, nadrág és mellény) 1 szelvény 12 korona
- 1 szelvény 15 korona
- 1 szelvény 17 korona
- 1 szelvény 18 korona
- 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, színtűgy. felöltőszövetet, triszalódnát, selyemkarnit stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megárvéző élvez, ha az ötvetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári placon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Lakás kiadó.

Udvari lakás, mely 3 szobából, előszobából és mellék-
:: helyiségekből áll, ::

kiadó.

:: Villanyos bevezetve. ::

Arany János-utca 4. sz. (Amerika).

307-2.1

B O R

- Kadarka — — — — — 30 K
- Kövidinka — — — — — 32 K
- Finom fehér — — — — — 34 K
- Rizling — — — — — 40 K

hektoliterenként hamisítatlan kitünő minőségben eladó

Dr. Nagy Dezsőnél

Nagybecskereken.

15-x.13

A jelenkor legkiválóbb bőrfinomító-találománya és SZÉPÍTŐSZERE a növényekből készült

KRISTALIN

Hatása páratlan, a bőr felemészti és ezáltal sima, üde fehér lesz. Eltünteti az arc-, kéz-, nyak-, vállbőrrel a ráncokat, redőket, pattanást. Kiütéseket stb. — 2-3-szori bekenés után ellárolítja a szeplőt, májfoltot, miteszert.

KRISTALIN

Bámulatosan fiatalít. Vízben feloldódik, mert nem tartalmaz az arcra oly káros és ártalmas anyagokat. Ára 1 korona. Üvegdoboz ára 3 K. Próbátégely 50 fillér.

KRISTALIN

Hatását emeli a Kristalin növényesszappan 1 K és növényipuder 1 K. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Postán küldi: „KRISTALIN”, Bpest, Baross-utca 91. A megrendeléseket naponta elfutóztatjuk, minden küldeményhez használati utasítás is van mellékelve. Kapható Szent-Huberten: Ujfalu Gyógyó gyógytárában. (300-201)

Garantált

50%-ot takarít az

„OSRAM“

kevésbé érzékeny villamos izzókörte, amely minden helyzetben használható, ugyancsak

50%-ot takarít a

„TANTAL“

nem érzékeny villamos izzókörte, beszerezhető a gyártól előírt áron

KINDL F. ÉS TÁRSA

cégtől Nagybecskereken, az áll. el. isk. épületében, szemben a vármegyeháttal 265-10.2

ÖZV.GUTTMANN JAKABNÉ ÉS FIAI

MŰKÖGYÁR
NAGYBECSKEREK.

Ajánljuk 65 különféle mintában készülő

cement- és műkö-burkoló lapjainkat

folyosók, konyhák, előszobák, fürdőszobák, verandák, kapu-

296-6.1

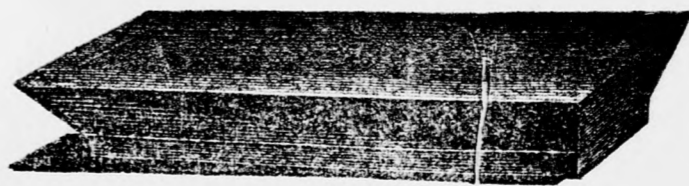
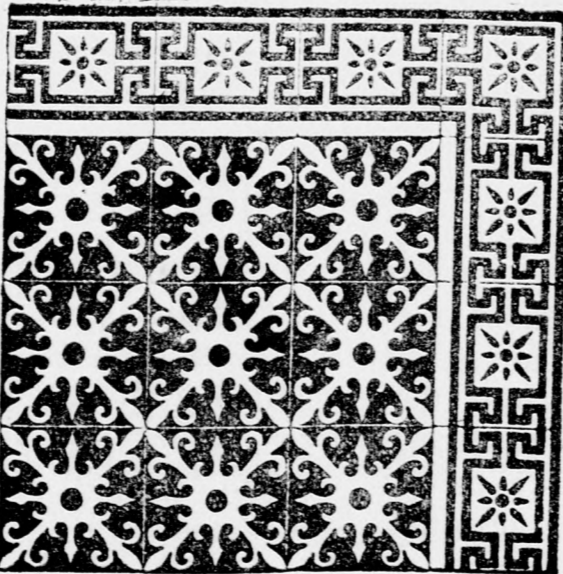

aljakk, utcai járdák, sirboltok burkolására.

Építési díszítések

árjegyzékünk illusztrációi avagy rajz után készülnek.

Csömöszölt és drótbetétes betoncsövek 130 cm. átméretig.

Beton (cement) vályuk

különféle formákban sertések, lovak és hizómarhák számára.

A favályuk áraival vetekedő olcsó árak.

Árjegyzékek ingyen küldetnek bárkinek szives felszólításra.

Hirdetmény.

A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházközség közhírré teszi, hogy **f. é. április 1-én d. u. 3 órakor** a belvárosi szerbtemplom melletti hivatalos helyiségben (főpalota, Hunyady-(fő-)utca) megtartandó nyilvános árlejtés útján

több üzlethelyiséget

(boltot) s magtárt 1-3-6 évre bérbe adja. Bővebb felvilágosítás minden nap reggel 9-11 óráig az egyházközség irodájában kapható.

Nagybecskerek, 1909. évi március 26.

A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházközs. elnöksége.

239-2.1

Jó állapotban levő szép

butor,

egy ebédlő és egy hálószoba

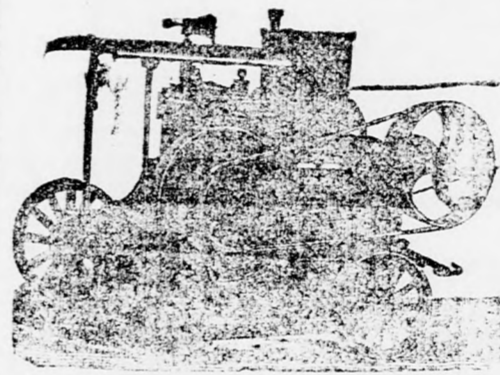
elköltözés végett

azonnal eladó.

Gimnázium-utca 16. szám.

304-3.1

GNOM-MOTOR

4000-nél több üzemben. Leg-elegyszerűbb, szolid építés. Villamos gyújtó. Gépész nem szükséges. Legesekélyebb fogyasztás. Kedvező fizetések. Prospektus ingyen.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VI/2, Gumpendorferstrasse 72.

165-12.7

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvételzavarok, gyomorgröcs és gyomorfájdalmak, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szereztek.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll“ feliratú ónozzal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzé van adva és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75.13 Főszéküldés

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

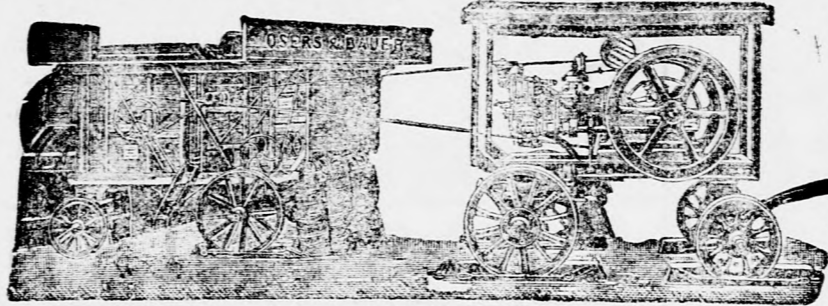
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjegy-vel ellátott készítményeket kérni.

Oszers és Bauer

190b-26.3

kizárólagos motorgyár

Wien, XX. Dresdnerstrasse 81-83a. Magyarországi főkelepel: Budapest, VI., Podmaniczky-u. 18.

BENZIN LOKOMOBILS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben

Benzinmotorok. Szívógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fillér üzem-költség óra-lőerőnkint. Több száz telep üzemben.

Elsőrendű szolid gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Bagi Barnabás, Jászládány, 10 HP. cséplőszerelvény
Szalisznyo Janos, Czegléd, 12 " " "
V. Miklós János, Új-Kecské, 10 " " "

S. Tóth Márton, Kunszentmárton, 12 HP. cséplőszerelvény
Magocsi János, Monori tanyák, 6 " " "
Vancsik István, Keczel, Pest m., 4 " " "

Nyomdász-tanuló

16 családból

azonnal felvétetik.

Ajánlok elsőrendű

moharmagokat

legalább 100 kgr.

vételenél

mm.-ként 18 kor.-ért

FRIEDMANN ALFRÉD, Nagybecskerek.

285-3.3

OH JAJ! Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és széküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Megjött ez az átkozott köhögés!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármán, Kellner József, 10-13-13 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

Kalmár és Engel

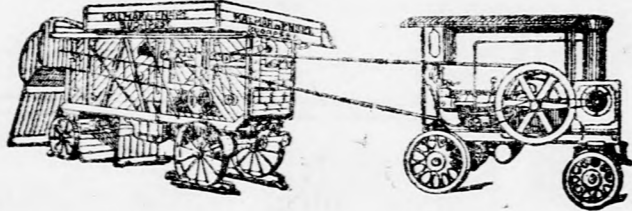
motor- és gépgyára.

Városi raktár

Budapest, V., Lipót-körút 18.

Gyár és iroda VI., Üteg-utca 19.

Ajánlja egy a cséplőgépet, mint malom-üzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szívógáz-motorjait, melyek V., Lipót-körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás —
kitünő cseplésért.

Egyedül létező ujdonsg.

Ezen motorok egyenletes járásuk és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárhatóbb ember által is azonnal könnyen (123-X-3) kezelhetők.

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívnél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt be vasarlaskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszerár az „Arany országhoz“ Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi széküldés.

LEGNAGYOBB-SZÜLŐLTVANYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYÖSZ
TORONTAL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET 50K MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEM A
MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

53-12.12

284/1909. sz.

Ernesztháza község előjáróságától.

Versenyárgyalási hirdetés.

Ernesztháza község előjárósága egy tanítói lakás és két tanterem kiépítésének biztosítása céljából Ernesztháza község tanácstermében f. é. márc. 31-én d. e. 10 órakor tartandó írás és szóbeli versenyárgyalást hirdet.

A költségvetésileg előirányzott összeg 16176 kor. 62 fill., melynek 10%-a bánatpénz gyanánt jelzett napon d. e. fél 10 óráig készpénzben vagy ovadékképes érték-papírokban a község pénztáránál leteendő.

Felhivatnak versenyezni óhajtok, hogy szabályszerűen kiállított és lepecsételt ajánlataikat a kitűzött napnak d. e. fél 10 óráig a község előjáróságánál annyival is inkább adják be, mert később érkezettek figyelembe nem vétetnek. Megjegyeztetik, hogy a község fentartja magának a munkákat munkanemenként is kiadni, a téglát és az ácsmunkák faanyagát a község szolgáltatja.

Építkezési tervek, költségvetés és feltételek a községi hivatalban megtekinthetők.

Ernesztháza, 1909. évi március 15.

306-3.1

Községi előjáróság.

Legelőnyösebb beszerzési forrás

kerékpárok, varrógépek, pneumatik

és az ezekhez való alkatrészek számára. „Janus“ kerékpárok 3 évi jótállással 95 koronától feljebb. Köpeny 4 korona, prima légszövek egy darabban 3 koronától, acetylen lámpák 2 koronától, kerékes csengők 1 koronától, kézi csengők 30 fillértől, fogantyúk 30 fillértől, prima láncok 3 koronától, prima pedálok 3 koronától feljebb. Szabadfutó készülékek, nyergék, táskák, tengelyek stb az összes szisztémákhoz, muffok, csövek minden nagyságban stb. stb. legolcsóbban kaphatók Saját javító, nikkelező és emaillező-műhelyek. Naponkint postai széküldés. Kérje ingyen és díjmentesen nagy és szíves kiállítású katalógusunkat, melyet bárkinek szívesen küld:

MAX SKUTEZKY

kerékpár-importháza Wien, I., Stubenring 6.

235-12.4

Az Arpád-utcai 637/15. sz.
házban több kisebb és nagyobb

lakás

azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalában lehet.

14-x.34